

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 16Sa/34/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5022200423
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5022200423.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako správny súd, v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Štolcovou, v právnej veci žalobkyne: U. L. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX/X, XXX XX E., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Žilina, so sídlom J. M. Hurbana 16, 010 01 Žilina, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného Číslo: UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2022/7276 zo dňa 03.05.2022

rozhodol:

Rozhodnutie žalovaného Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Žilina Číslo: UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2022/7276 zo dňa 03.05.2022, ako aj rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, odbor sociálnych vecí a rodiny Číslo: RK1/OPPKaPČ/SOC/2022/16648 zo dňa 22.02.2022 **z r u š u j e** a vec v r a c i a orgánu verejnej správy nižšieho stupňa na ďalšie konanie.

Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov súdneho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Administratívne konanie

1. Žiadosťou zo dňa 12.11.2015 doručenou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, pobočka Ružomberok dňa 20.11.2015 požiadala žalobkyňa o poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie podľa § 40 ods. 10 alebo ods. 11 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z.z.“), o ktorej Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2015/30062, 2015/151175 dňa 27.11.2015 rozhodol tak, že podľa § 40 ods. 1, 7, 8, 13 zákona č. 447/2008 Z.z. žiadosti bolo vyhovené a priznaný s účinnosťou od 01.11.2015 peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je U. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. X, XXX XX E. (ďalej len „U. M.“), mesačne vo výške 98,33% sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú v § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, t.j. 244,59 Eur mesačne. Opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa vypláca mesačne pozadu. V odôvodnení rozhodnutia bolo citované ust. § 18 ods. 8, 11, § 57 písm. a) až e) zákona č. 447/2008 Z.z.. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 8.12.2015. Rozhodnutím č. RK1/OPPKAPČ/SO/2016/19752, 2016/144515 zo dňa 04.11.2016 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok rozhodol podľa § 40 ods. 1, 7, 8, § 45 ods. 3 zákona č. 477/2008 Z.z. a § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z.z. tak, že znížil poberateľke, ktorou je U. L. U. (ďalej len „poberateľka“ alebo „žalobkyňa“), peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je U. M., zo sumy 244,59 Eur na sumu 194,79 Eur mesačne za obdobie od 01.10.2016 do 31.10.2016. Rozhodnutie odôvodnil tým, že poberateľka doručila dohodu o vykonaní práce od 07.10.2016 do 31.10.2016, z ktorej bude mať príjem. Z uvedeného dôvodu jej nepatrí príplatok,

o ktorý jej bol zvýšený peňažný príspevok na opatrovanie v sume 49,80 Eur. V odôvodnení rozhodnutia bolo citované ust. § 18 ods. 8, 11, § 57 písm. a) až e) zákona č. 447/2008 Z.z. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.11.2016.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok rozhodnutím č. RK1/OPPKAPČ/SOC/2016/19752, 2016/153826 zo dňa 29.11.2016 podľa § 40 ods. 1, 8, 13 zákona č. 447/2008 Z.z. zvýšil poberateľke peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je U. zo sumy 194,79 Eur na sumu 244,59 Eur mesačne od 01.11.2016. Opakovaný príspevok sa vypláca mesačne pozadu. V odôvodnení tohto rozhodnutia bolo, okrem iného, uvedené, že opatrovaná osoba s ťažkým zdravotným postihnutím U. navštevuje školské zariadenie v rozsahu 31 vyučovacích hodín týždenne. Poberateľka mala uzatvorenú dohodu o vykonaní práce na obdobie od 07.10.2016 do 31.10.2016, z ktorej mala príjem. Od 01.11.2016 poberateľka nemá príjem zo zamestnania a nepoberá dávky dôchodkového, ani výsluhového poistenia. V odôvodnení rozhodnutia bolo citované ust. § 18 ods. 8, 11, § 57 písm. a) až e) zákona č. 447/2008 Z.z. podľa § 40 ods. 1, 7, 8, 13 zákona č. 447/2008 Z.z.. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.12.2016.

Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2017/13713-13, 2017/12568 zo dňa 30.01.2017 bol podľa § 18 ods. 8, 11, § 40 ods. 8, 13, § 45 ods. 3 a 67d ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2017 zvýšený peňažný príspevok na opatrovanie, ktorý poberá poberateľka, na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je U. M., mesačne na 112,01% sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú v § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, t.j. 271,69 Eur mesačne. V odôvodnení rozhodnutia bolo poukázané to, že poberateľka peňažného príspevku na opatrovanie nemá príjem zo zamestnania, ani nepoberá dávky dôchodkového poistenia. Ďalej bolo citované ust. § 57 písm. a) až j) zákona č. 447/2008 Z.z.. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.02.2017.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok rozhodnutím č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2017/13713-18, 2017/94049 zo dňa 28.07.2017 podľa § 18 ods. 8, § 40 ods. 1, 8, 15 a § 45 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z. znížil s účinnosťou od 01.07.2017 peňažný príspevok na opatrovanie poberateľke, ktorý poberá na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je U. M., na sumu 223,44 Eur mesačne na 112,01% sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú v § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z.z.. V dôvodoch rozhodnutia bolo, okrem iného, uvedené, že peňažný príspevok na opatrovanie sa poberateľke znižuje, nakoľko doručila pracovnú zmluvu s nástupom do zamestnania od 14.07.2017 u zamestnávateľa M. V., G. U.. Z uvedeného dôvodu je nepatří príplatok, o ktorý jej bol zvýšený peňažný príspevok na opatrovanie, v sume 49,80 Eur podľa § 40 ods. 13 zákona. V tomto rozhodnutí bolo zvýraznené, že „fyzická osoba poberajúca peňažný príspevok na opatrovanie je povinná mesačne predkladať správne orgánu čistý príjem zo svojej zárobkovej činnosti“. Ďalej v odôvodnení bolo citované ust. § 57 zákona č. 447/2008 Z.z. písm. a) až e) zákona č. 447/2008 Z.z.. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.8.2017.

Rozhodnutím č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2017/13713-25, 2017/137323 zo dňa 13.11.2017 Úrad práce, sociálnych vecí rodiny Ružomberok podľa § 40 ods. 16 a § 45 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z. odňal s účinnosťou od 16.10.2017 peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je U. M., ktorý poberá poberateľka na základe rozhodnutia č. 2015/151175 zo dňa 27.11.2015, mesačne vo výške 223,44 Eur a jeho výplatu od 16.11.2017 zastavil. V odôvodnení rozhodnutia, okrem iného, poukázal na to, že poberateľka, ktorá poskytovala celodennú starostlivosť synovi U. M., doručila správne orgánu dňa 03.11.2017 pracovnú zmluvu s dňom nástupu do zamestnania od 16.10.2017 u zamestnávateľa LSS, s.r.o., Ružomberok. V pracovnej zmluve je stanovený pracovný čas 40 hodín týždenne. S poukazom na § 39 ods. 2 v spojení s § 40 ods. 16 zákona bolo konštatované, že žalobkyňa nemôže poskytovať celodennú starostlivosť z dôvodu nástupu do zamestnania od 16.10.2017. Z dôvodu, že skončili podmienky poberania príspevku na opatrovanie, správny orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozhodnutia. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 8.12.2017.

2. Žiadosťou zo dňa 10.10.2018 žalobkyňa požiadala o poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie podľa § 40 ods. 10 alebo ods. 11 zákona č. 447/2008 Z.z., o ktorej bolo rozhodnuté Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok rozhodnutím č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2018/26327-4, 2018/121067 zo dňa 07.11.2018 tak, že podľa § 40 ods. 1, 7, 15 žiadosti bolo vyhovené a bol priznaný s účinnosťou od 01.10.2018 poberateľke peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je maloletý U. M., vo výške 369,36 Eur mesačne. Opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa vypláca mesačne pozadu. V odôvodnení rozhodnutia bolo citované ust. § 40 ods. 18,

§ 18 ods. 11, § 57 písm. a) až j) zákona č. 447/2008 Z.z.. Zvýraznené bolo, že „fyzická osoba poberajúca peňažný príspevok na opatrovanie je povinná predkladať správnemu orgánu mesačne čistý príjem zo svojej zárobkovej činnosti“. Ďalej v odôvodnení rozhodnutia bolo uvedené, že „ak nesplnením povinností ustanovených týmto zákonom bol peňažný príspevok na kompenzáciu poskytovaný alebo sa poskytuje, je fyzická osoba podľa § 58 zákona vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť odo dňa, od ktorého nepatril vôbec, alebo v poskytovanej výške. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 09.11.2018.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, odbor sociálnych vecí a rodiny rozhodnutím č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2019/21082-14, 2019/48120 zo dňa 25.04.2019 podľa ust. § 40 ods. 1, 17 a § 45 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z. odňal s účinnosťou od 01.04.2019 peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je U. M., ktorý poberá poberateľka na základe rozhodnutia č. 2018/121067 zo dňa 07.11.2018 mesačne vo výške 369,36 Eur a jeho výplatu od 01.04.2019 zastavil. V odôvodnení rozhodnutia, okrem poukazu na zákonnú úpravu, uviedol, že dňa 24.04.2019 žalobkyňa doručila správnemu orgánu potvrdenie o dennej forme štúdia Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku od 08.09.2017. Konštatoval, že na základe uvedeného sa poberateľke peňažného príspevku na opatrovanie peňažný príspevok odníma z dôvodu, že skončili podmienky poberania príspevku na opatrovanie.

Na základe odvolania U. L. U. v podaní zo dňa 15.05.2019 Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Žilina ako odvolací orgán rozhodnutím č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2019/8346 zo dňa 17.06.2019 rozhodol tak, že odvolanie žalobkyne zamietol a rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2019/21082-14, 2019/48120 zo dňa 25.04.2019 vo veci odňatia s účinnosťou 01.04.2019 peňažného príspevku na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a zastavenia jeho výplaty s účinnosťou 01.04.2019 potvrdil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.06.2019.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok rozhodnutím č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2019/21082-21, 2019/78982 zo dňa 04.07.2019 rozhodol podľa § 40 ods. 1, 17, § 45 ods. 3, § 58 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z.z. tak, že uložil poberateľke povinnosť vrátiť peňažný príspevok na opatrovanie za obdobie od 08.09.2017 do 15.10.2017 a od 01.10.2018 do 31.03.2019 v celkovej sume 2 495,58 Eur do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia na vyjadrený účet.

Na odvolanie žalobkyne v podaní zo dňa 30.07.2019 Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Žilina ako odvolací orgán rozhodnutím č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2019/10824 zo dňa 05.09.2019 rozhodol tak, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu s poukazom na ust. § 40 ods. 17 v spojení s § 45 ods. 3, 15, § 57 písm. c), § 58 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z.z. potvrdil.

4. Na základe podanej žaloby žalobkyne bolo rozhodované Krajským súdom v Žiline, ktorý rozsudkom sp.zn. 24Sa/42/2019 zo dňa 10.11.2021 rozhodnutie žalovaného Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Žilina č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2019/10824 zo dňa 05.09.2019, ako aj rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, odbor sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Námestie slobody 9, 034 01 Ružomberok č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2019/21082-21, 2019/78982 zo dňa 04.07.2019 zrušil a vec vrátil orgánu verejnej správy nižšieho stupňa na ďalšie konanie. Samostatným výrokom rozhodol, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov súdneho konania. V odseku 40. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia bolo uložené prvostupňovému správnemu orgánu posúdiť, či bola naplnená „skutková podstata“ vymedzená ust. § 58 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z.z. v spojení s ust. § 40 ods. 17 zákona č. 447/2008 Z.z. s dôrazom, že podľa administratívneho spisu nevyplýva splnenie si poučovacej povinnosti správnym orgánom podľa ust. § 3 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb., účelom ktorej je aj to, aby nenastala ujma účastníkovi správneho konania. Ďalej bolo uložené prvostupňovému správnemu orgánu skúmať podmienky vyjadrené v ust. § 58 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z.z. s tým, že v prípade podmienok na vrátenie poskytnutého peňažného príspevku na opatrovanie je nutné, aby správny orgán svoje rozhodnutie riadne zdôvodnil, pričom nové rozhodnutie správneho orgánu musí vychádzať z presne a úplne zisteného skutočného stavu veci s tým, že v odôvodnení rozhodnutia sa všetky skutočnosti, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie, musia uviesť. Uložil orgánu verejnej sa vysporiadať so všetkými námietkami žalobkyne vznesenými v odvolaní a v správnej žalobe. Prvostupňové administratívne rozhodnutie.

5. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok (ďalej aj „prvostupňový správny orgán“) rozhodnutím č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2022/16648, 2022/35182 zo dňa 22.02.2022 (ďalej aj prvostupňové rozhodnutie“) podľa § 40 ods. 1, 17, § 58 ods. 1 písm. c) zákona č. 447/2008 Z.z. uložil fyzickej osobe, ktorou je U. nar. XX,XX,XXXX, bytom G. XXXX/X, XXX XX E. (ďalej len „poberateľka“ alebo „žalobkyňa“) povinnosť vrátiť peňažný príspevok za opatrovanie za obdobie od 08.09.2017 do 15.10.2017 a od 01.10.2018 do 31.03.2019 v celkovej sume 2 495,58 Eur na vyjadrený účet. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na žiadosť žalobkyne zo dňa 10.10.2018 o poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie maloletého syna U. M., pričom peňažný príspevok na opatrovanie sa žalobkyni priznal na základe platnosti komplexného posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok č. 2013/66004-MMy zo dňa 10.05.2013. Ďalej uviedol, že vydal rozhodnutie o priznaní peňažného príspevku na opatrovanie č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2018/26327, č.z. 2018/121067 zo dňa 07.11.2018 o priznaní peňažného príspevku na opatrovanie, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.11.2018. Dňa 24.04.2019 bolo správne orgánu doručené potvrdenie o dennej forme štúdia na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku so študijným programom sociálna práca, začiatok štúdia je od 08.09.2017, rok štúdia druhý. Prvostupňový správny orgán poukázal na § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., § 60 ods. 1 a 2 zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Uviedol, že žalobkyňa bola dennou študentkou sociálnej práce Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku, na základe predloženého potvrdenia nemala zvolenú externú formu štúdia, kombinované štúdium, ani štúdium popri zamestnaní. Časový rozvrh štúdia nespočíva len v účasti študenta na prednáškach, konzultáciách, ale aj v príprave na skúšky, písaním seminárnych prác, vykonaní jednotlivých skúšok v príslušnom semestri a v ďalších činnostiach súvisiacich so štúdiom. Z dôvodu časovej náročnosti rozsahu denného štúdia na vysokej škole, príprave na skúšky, rozsah opatrovania stanovený na základe V. stupňa odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby maloletému U. na 8 - 12 hodín denne nemohol byť zo strany poberateľky peňažného príspevku na opatrovanie zabezpečovaný v stanovenom rozsahu. Poukázal na to, že zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia taxatívne ustanovuje, kedy nemožno poskytnúť peňažný príspevok na opatrovanie, pričom platná legislatíva neumožňuje odstránenie tvrdosti zákona. Peňažný príspevok na opatrovanie podľa § 40 ods. 17 zákona je v zmysle dôvodovej správy k zákonu možno poberať len pri externej forme štúdia. Pri posudzovaní formy štúdia vychádzal správny orgán z predloženého potvrdenia o štúdiu, kde je jednoznačne uvedená forma štúdia denná a z toho dôvodu ho nie je možné považovať za štúdium popri zamestnaní. Žalobkyňa bola zároveň počas denného štúdia na vysokej škole zamestnancom u zamestnávateľa LSS, s.r.o. Ružomberok od 03.10.2017 s týždenným pracovným časom 20 hodín, ale už v čase podania žiadosti o peňažný príspevok na opatrovanie bola práceneschopná od 26.09.2018 na základe predloženého potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti, vystaveného U. doručeného dňa 24.10.2018. Prvostupňový správny orgán poukázal na § 40 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z.z. s tým, že vykonávanie zamestnania nesmie byť v rozpore s účelom a rozsahom opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Žalobkyňa doručila správne orgánu potvrdenie o vyplatených nemocenských dávkach za mesiac október až december 2018, január až september 2019, keď dočasná pracovná neschopnosť trvala do 24.09.2019, z ktorých predložených potvrdení o vyplatených nemocenských dávkach počas trvania pracovného pomeru mesačný príjem neprekročil dvojnásobok životného minima, t.j. 410,14 Eur. Od 01.07.2018 bola stanovená výška životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu vo výške 205,07 Eur. Z dôvodu denného štúdia na vysokej škole Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku bol žalobkyni príspevok na opatrovanie odňatý rozhodnutím č. RK/OPPKaPČ/SOC/2019/21082, č.z. 2019/48120 zo dňa 25.04.2019 podľa § 40 ods. 17 zákona, keďže správny orgán mal jednoznačne preukázané, že ide o štúdium v dennej forme štúdia a takéto štúdium nie je možné považovať za zvyšovanie kvalifikácie formou štúdia popri zamestnaní. Správny orgán poukázal na to, že ak žalobkyňa v odvolaní doručenom správne orgánu poštou dňa 20.05.2019 uviedla, že vzhľadom k synovej diagnóze zvolila dennú formu štúdia, v roku 2017 z dôvodu refinancovania úverov bola nútená chodiť do práce na plný úväzok, a tým dočasne obmedzila potreby syna, neposkytovala mu celodennú starostlivosť, pričom si nebola vedomá, že denná forma štúdia je prekážkou pre priznanie peňažného príspevku, a ani nebola zo strany správneho orgánu poučená o tejto skutočnosti, tak správny orgán poberateľku peňažného príspevku na opatrovanie nemohol poučiť v zmysle § 40 ods. 17 zákona, keďže o tejto skutočnosti nemal vedomosť. Pri podaní žiadosti dňa 10.10.2018 žalobkyňa neuviedla pravdivé a úplné informácie, nakoľko v žiadosti nevyznačila, že okrem statusu zamestnanca je aj študentkou dennej formy štúdia. Prvostupňový správny orgán ďalej v odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zamietlo odvolanie žalobkyne a potvrdilo rozhodnutie zo dňa 17.06.2019 o odňatí peňažného príspevku na opatrovanie od 01.04.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.09.2019, pričom žalobkyňa

nevyužila možnosť preskúmať zákonnosť právoplatného rozhodnutia č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2019/8346 zo dňa 17.06.2019 súdom. Prvostupňový správny orgán ďalej poukázal na pôvodné prvostupňové rozhodnutie zo dňa 04.07.2019 o povinnosti vrátiť peňažný príspevok na opatrovanie od 08.09.2017 do 15.10.2017 a od 01.10.2018 do 31.03.2019 v celkovej sume 2 495,58 Eur, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím odvolacieho orgánu č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2019/10824 zo dňa 05.09.2019. Ďalej uviedol, že na základe vzniknutej pohľadávky štátu vo výške 2 495,58 Eur a písomnej žiadosti žalobkyne zo dňa 04.11.2019 o spísanie dohody o zaplatení dlhu bola dňa 04.11.2019 uzavretá dohoda o splatení dlhu v splátkach na sumu 2 475,58 Eur, nakoľko časť dlhu vo výške 20,- Eur uhradila žalobkyňa prevodom na účet úradu už 22.10.2019. Následne žalobkyňa podala správnu žalobu a napriek podanej žalobe pokračovala v splácaní dlžnej sumy v zmysle uzatvorenej dohody o splatení dlhu. Krajský súd v Žiline rozhodol o zrušení rozhodnutí správnych orgánov, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.11.2021. Prvostupňový správny orgán ďalej v odôvodnení uviedol, že nakoľko rozhodnutie o odňatí peňažného príspevku zo dňa 25.04.2019 je právoplatné dňa 20.06.2019, uložil poberateľke peňažného príspevku na opatrovanie v zmysle § 58 ods. 1 písm. c) zákona povinnosť vrátiť peňažný príspevok na opatrovanie vyplatený neprávom za obdobie od 08.09.2017 do 15.10.2017 a za obdobie od 01.10.2018 do 31.03.2019 v celkovej sume 2 495,58 Eur na vyjadrený účet. Ďalej poukázal na to, že ku dňu rozhodnutia zostatok dlhu predstavuje 165,02 Eur, nakoľko žalobkyňa pokračuje v splácaní uznaného dlhu aj po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Žiline.

Druhostupňové správne rozhodnutie

6. O odvolaní žalobkyne v podaní zo dňa 22.03.2022 bolo rozhodnuté Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Žilina (ďalej len „druhostupňový správny orgán“ alebo „žalovaný“) rozhodnutím č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2022/7276 zo dňa 03.05.2022 tak, že rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, odboru sociálnych vecí a rodiny č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2022/16648, 2022/35182 zo dňa 22.02.2022, ktorým podľa § 40 ods. 1, ods. 17, § 58 ods. 1 písm. c) zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov znení neskorších predpisov uložil fyzickej osobe, ktorou je U.. L. U., povinnosť vrátiť peňažný príspevok na opatrovanie za obdobie od 08.09.2017 do 15.10.2017 a od 01.10.2018 do 31.03.2019 v celkovej sume 2 495,58 Eur na určený účet mení tak, že podľa § 39 ods. 1, ods. 2, § 40 ods. 1, ods. 17, § 58 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z.z. uložil fyzickej osobe, ktorou je U., povinnosť vrátiť peňažný príspevok na opatrovanie za obdobie od 08.09.2017 do 15.10.2017 a od 01.10.2018 do 31.03.2019 v celkovej sume 2 495,58 Eur do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia na uvedený účet. V odôvodnení rozhodnutia druhostupňový správny orgán popísal predchádzajúce konania, ktoré predchádzali vydaniu jeho rozhodnutia. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, podané odvolanie žalobkyne s tým, že preskúmal spisovú dokumentáciu prvostupňového správneho orgánu, zaoberal sa všetkými námietkami uvedenými v odvolaní a prehodnotil nárok žalobkyne na požadovanú formu kompenzácie. Žalovaný uviedol, že právne vzťahy pri poskytovaní peňažného príspevku na opatrovanie upravuje zákon č. 447/2008 Z.z. a primerane zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov. Poukázal na ust. § 39 ods. 1, 2, § 14 ods. 4, prílohu č. 3, § 40 ods. 1, 2, 5, § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. a uviedol, že z dokladov na vec sa vzťahujúcich, ktoré sú súčasťou predloženého administratívneho spisu a z ktorých prvostupňový správny orgán vychádzal pri rozhodovaní o odňatí a zastavení výplaty peňažného príspevku na opatrovanie s účinnosťou od 01.04.2019 a následne o povinnosť vrátiť peňažný príspevok na opatrovanie za obdobie od 08.09.2017 do 15.10.2017 a od 01.10.2018 do 31.03.2019 - potvrdenia Katolíckej univerzity v Ružomberku, Pedagogickej fakulty zo dňa 24.04.2019 vyplýva, že účastníčka konania bola od 08.09.2017 študentkou 2. ročníka denného bakalárskeho štúdia (študijný program: sociálna práca). Z administratívneho spisu bolo zrejmé, že účastníčka konania uvedené štúdium ukončila 28.06.2019, o čom predložila potvrdenie zo dňa 01.07.2019. Žalovaný mal v konaní jednoznačne preukázané, že účastníčka konania absolvovala štúdium v jeho dennej forme. Podľa § 60 ods. 2 zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách dennú formu štúdia charakterizuje účasť študenta na vzdelávacích činnostiach, pričom sa vyžaduje vyučovanie s priamym kontaktom vysokoškolského učiteľa a študenta. Denná forma štúdia zodpovedá časovej náročnosti práce študenta v rozsahu 1 500 až 1 800 hodín za akademický rok. Vo vzťahu k uvedenej skutočnosti nemohol byť naplnený účel a rozsah opatrovania tak, ako ho upravuje § 39 ods. 1 a 2 zákona č. 447/2008 Z.z. v rozhodujúcom období. Skutočnosť, že žalobkyňa popri dennom štúdiu zároveň vykonávala pracovnú činnosť, zvyrazňuje neplnenie účelu a rozsahu opatrovania. Pokiaľ ide o legislatívne znenie, ktorým zákon upravuje možnosť poskytnutia

peňažného príspevku na opatrovanie aj študentovi, správny orgán považoval za potrebné uviesť, že zámer zákonodarcu v tomto zmysle bol zrejmý, čo potvrdzuje dôvodová správa k § 40 zákona č. 447/2008 Z.z.. Do roku 2009 nemohol byť peňažný príspevok na opatrovanie poskytovaný ani študentovi externého štúdia. Dôvodom zmeny bola snaha zákonodarcu odstrániť tvrdosť zákona a súčasne pomôcť externým študentom, ktorí sa aj napriek vysokoškolskému štúdiu starajú kvalitne o svojho blízkeho príbuzného prevažnú časť mesiaca, nakoľko pri tejto forme štúdia fakticky osobne nezabezpečovali starostlivosť len 1 až 2 dni v mesiaci. Žalovaný poukázal na to, že účelom opatrovania je zabezpečiť každodenne pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych aktivít s cieľom zotrvať v prirodzenom domácom prostredí. Uvedenú pomoc je fyzická osoba povinná zabezpečovať v rozsahu, na ktorý je opatrovaná fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná. Počas štúdia dennou formou a súbehu zamestnania nie je splnená podmienka účelu opatrovania a zabezpečenia pomoci fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím v rozsahu, na ktorý je odkázaná. Peňažný príspevok na opatrovanie sa poskytuje len jednej fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím; teda na účely poskytovania peňažného príspevku na opatrovanie, môže opatrovanie vykonávať iba jedna fyzická osoba, okrem ustanovených výnimiek. Pokiaľ by opatrovanie v čase neprítomnosti fyzickej osoby zabezpečovala iná osoba, nebola by splnená podmienka osobného opatrovania zo strany fyzickej osoby, ktorá peňažný príspevok na opatrovanie poberá. Zákon č. 447/2008 Z.z. taxatívne ustanovuje výnimky, kedy peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť aj v prípade, že opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vykonáva, okrem, resp. namiesto poberateľa príspevku aj ďalšia fyzická osoba. Podľa § 40 ods. 17 zákona č. 447/2008 Z.z. peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť aj vtedy, ak si fyzická osoba, ktorá opatruje fyzicky osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, zvyšuje kvalifikáciu formou štúdia popri zamestnaní, kombinovaného štúdia a štúdia jednotlivých vyučovacích predmetov alebo formou externého štúdia a v čase svojej neprítomnosti z dôvodu zvyšovania kvalifikácie zabezpečí opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím inou fyzickou osobou. Vzhľadom na skutočnosť, že účastníčka konania bola v označenom období študentkou denného bakalárskeho štúdia Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku a súčasne bola aj zamestnaná, tak odvolací orgán sa stotožnil s odôvodnením prvostupňového správneho orgánu, že nie sú splnené legislatívne podmienky pre splnenie nároku na poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie. Denné štúdium je v rozpore s účelom a rozsahom opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Odvolací orgán poznamenal, že časový rozsah štúdia nespočíva len v účasti študenta na prednáškach, resp. konzultáciách, ale aj v príprave na skúšky, vykonávaní jednotlivých skúšok v príslušnom semestri a v ďalších činnostiach súvisiacich so štúdiom. Ide všetko o potreby študenta. Podotkol, že peňažné príspevky na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia patria medzi fakultatívne príspevky a nevzniká na ne právny nárok. Nárok na uvedené príspevky vzniká po splnení všetkých zákonom stanovených podmienok. Odvolací orgán z preskúmania kompletného administratívneho spisu prvostupňového správneho orgánu mal za zrejmé, že účastníčka konania si jednoznačne nespĺnila oznamovaciu povinnosť a zamlčala skutočnosť rozhodujúcu pre poskytovanie peňažného príspevku na opatrovanie, a to, že je dennou študentkou vysokej školy Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku (študijný program: sociálna práca, začiatok štúdia: 08.09.2017, ukončenie štúdia 28.06.2019). O povinnostiach a zodpovednosti fyzickej osoby vo veciach kompenzácie bola upozornená v rozhodnutiach prvostupňového správneho orgánu o priznaní predmetného peňažného príspevku zo dňa 27.11.2015 a zo dňa 07.11.2018. Z predloženej spisovej dokumentácie vyplýva, že uvedenú skutočnosť zamlčala aj v žiadosti o peňažný príspevok na opatrovanie podanej dňa 10.10.2018, aj keď o nej vedela alebo musela z okolností predpokladať, že je rozhodujúca pre poskytovanie peňažného príspevku na opatrovanie (neoznačila ju v príslušnej časti žiadosti, aj keď tam možnosť sociálneho postavenia študent bola uvedená). V tejto súvislosti poukázal na ust. § 58 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z.z.. K námietke U.. U., že nebola poučená správnym orgánom v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, odvolací orgán konštatoval, že zo strany prvostupňového správneho orgánu bolo poučenie o povinnostiach a zodpovednosti menovanej dostatočné. Dal do pozornosti, že poučenie má všeobecný charakter, nakoľko nie je možné účastníka konania poučiť o všetkých možných alternatívach, ktoré by mohli v jeho prípade hypoteticky nastať. Takéto poučenie by hraničilo s právnym poradenstvom, ktoré správne orgány neposkytujú. V tejto súvislosti uviedol, že podľa § 15 zákona č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov vyhlásené, sa má za to, že dňom vyhlásenia sa stalo známym každému, koho sa to týka. Žalovaný poukázal na ust. § 57 ods. 1 písm. c), h) zákona č. 447/2008 Z.z. s tým, že zvýraznil, že peňažný príspevok na opatrovanie sa poskytuje za podmienok

ustanovených zákonom č. 447/2008 Z.z. a jednou z podstatných je splnenie rozsahu (8 - 12 hodín denne v zmysle potvrdeného komplexného posudku č. 2013/66004-MMy zo dňa 10.05.2013) a účel opatrovania, čo v prípade denného štúdia v kombinácii so zamestnaním nebolo možné účastníčkou konania zabezpečiť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím maloletému M. Odvolací orgán dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, vrátane postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, je v súlade so zákonom, nakoľko má oporu vo vykonanom dokazovaní a v riadne zistenom skutkovom stave, ktorý prvostupňový správny orgán náležite právne posúdil, čo aj v dostatočnom rozsahu zdôvodnil. Žalovaný zmenil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu z dôvodu nesprávnej aplikácie právneho predpisu, na základe ktorého sa rozhodovalo. Prvostupňový správny orgán na daný prípad aplikoval ust. § 58 ods. 1 písm. c) zákona č. 447/2008 Z.z., pričom mal postupovať podľa § 58 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z.z.. Z uvedených skutočností žalovaný zmenil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu tak, ako bolo uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

7. Žalobou zo dňa 07.07.2022 sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodnutia žalovaného, ako aj zrušenia orgánu verejnej správy nižšieho stupňa, vrátenia veci na ďalšie konanie. Zároveň žiadala nariadiť vrátenie uhradenej sumy 2 495,58 Eur na ňou určený účet. V žalobe poukázala na to, že dňa 09.05.2022 jej bolo doručené rozhodnutie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2022/7276 zo dňa 03.05.2022, ktorým bolo zmenené rozhodnutie prvého stupňa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok - odbor sociálnych vecí a rodiny č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2022/16648, 2022/35182 zo dňa 22.02.2022 a uložená povinnosť vrátiť peňažný príspevok na opatrovanie za obdobie od 08.09.2017 do 15.10.2017 a od 01.10.2018 do 31.03.2019 v celkovej sume 2 495,58 Eur. Žalobkyňa uviedla, že v októbri 2018 podala na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, Ružomberok žiadosť o priznanie peňažného príspevku na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je syn M., nar. XX.XX.XXXX. V tom čase bola v zamestnaneckom pomere, ktorý trval od 16.10.2017 do 10.12.2019 a v predtlačenom formulári žiadosti v zmysle toho uviedla svoje sociálne postavenie ako zamestnanec. Na základe komplexného posudku č. DC/2012/148598-MMy zo dňa 15.10.2012, ktorým sa maloletý M. U. považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 70%, bol navrhnutý peňažný príspevok na opatrovanie, ktorý aj bol priznaný mesačne vo výške 369,36 Eur rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok č. 2018/121067 zo dňa 07.11.2018. Ďalej uviedla, že na základe dohody o zvyšovaní kvalifikácie z roku 2016 s Cirkevným zborom Bratskej jednoty baptistov v Ružomberku v septembri 2017 začala študovať na Katolíckej univerzite v Ružomberku v odbore sociálna práca dennou formou. Je to jej druhé vysokoškolské štúdium. V danom čase v septembri 2017 z dôvodu dlhoročného problému nájsť si stabilný pracovný pomer na dobu neurčitú nastúpila do zamestnaneckého pomeru v spoločnosti Koliba Bešeňovka s.r.o. a následne od októbra 2017 prešla do zamestnaneckého pomeru v LSS, s.r.o. v prevádzke „Koliba u dobrého pastiera“. Od septembra 2018 až do septembra 2019 bola práceneschopná z dôvodu roztrhnutého pravého zápästia a poškodeného nervu v ľavom členku. V apríli roku 2019 bola Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok - odbor sociálnych vecí a rodiny požiadaná o predloženie potvrdenia o štúdiu a po jeho predložení následne bol žalobkyni odňatý príspevok. Dňa 17.07.2019 jej bolo doručené rozhodnutie č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2019/21082-21, 2019/78982, ktorým jej bola uložená povinnosť vrátiť peňažný príspevok na opatrovanie za obdobie od 08.09.2017 do 15.10.2017 a od 01.10.2018 do 31.03.2019 v celkovej sume 2 495,58 Eur, proti ktorému podala odvolanie. Následne jej bolo doručené rozhodnutie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2019/10824 zo dňa 05.09.2019, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu. Proti tomuto rozhodnutiu orgánu verejnej správy podala správnu žalobu, o ktorej rozhodol Krajský súd v Žiline rozsudkom sp.zn. 24Sa/42/2019 zo dňa 10.11.2021 tak, že rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok - odbor sociálnych vecí a rodiny č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2019/21082-21, 2019/78982 zo dňa 04.07.2019 a rozhodnutie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2019/10824 zo dňa 05.09.2019 zrušil a vec vrátil orgánu verejnej správy nižšieho stupňa na ďalšie konanie.

8. Žalobkyňa ďalej v žalobe uviedla, že dňa 22.02.2022 vydal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, odbor sociálnych vecí a rodiny rozhodnutie č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2022/16648, 2022/35182 (ďalej len „rozhodnutie č. 1“) podľa § 40 ods. 1, ods. 17, § 58 ods. 1 písm. c) zákona č. 447/2008 Z.z., podľa ktorého jej bola uložená povinnosť vrátiť peňažný príspevok na opatrovanie za obdobie od 08.09.2017 do 15.10.2017 a od 01.10.2018 do 31.03.2019 v celkovej sume 2 495,58 Eur na určený účet. Voči uvedenému rozhodnutiu žalobkyňa podala odvolanie, v ktorom uviedla, že peňažný príspevok na opatrovanie bol právoplatne odňatý až s účinnosťou odo dňa 01.04.2019 a

tiež zastavená jeho výplata k tomuto dátumu. Po tomto dátume nebola vyplatená už žiadna suma príspevku na opatrovanie, a teda v zmysle predmetného rozhodnutia nebola vyplatená neoprávnené žiadna suma, ktorú by mala povinnosť v zmysle § 58 ods. 1 písm. c) zákona vrátiť. Platnosť rozhodnutia ÚPSVaR Ružomberok č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2018/26327, 2018/121067 zo dňa 07.11.2018, ktorým bol nárok na peňažné príspevky priznaný, nebola napadnutá žiadnym z účastníkov konania, teda uvedené peňažné príspevky boli vyplatené na základe právoplatného rozhodnutia správneho orgánu. Rozsudkom Krajského súdu v Žiline boli zrušené rozhodnutia, ktoré jej ukladali povinnosť vrátiť vyplatenú sumu a ktorú pod tlakom svojej finančnej situácie uznala a jej rodičmi bola zaplatená. V súčasnosti je táto suma v právomoci ÚPSVaR Ružomberok bez právneho dôvodu a platného právneho aktu, a preto žiadala a žiada jej vrátenie. Ďalej poukázala na to, že M. má diagnostikované ochorenie, ktoré je nevyliciteľné a v dôsledku neho je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby, ktorú mu vo forme starostlivosti a opatrovania zabezpečovala v rozsahu minimálne 8 hodín denne aj počas svojho denného štúdia. Prvostupňový správny orgán nijako nezdôvodnil, ale len konštatoval, že ustanovenia zákona neumožňujú poberať peňažný príspevok na opatrovanie pri štúdiu dennou formou. Dostatočne nepreukázal, že denná forma štúdia je v rozpore s rozsahom potrebného opatrovania. Správny orgán sa ohradzuje ust. § 40 ods. 17 zákona, že poberateľku nemohol poučiť o neprípustnosti dennej formy jej štúdia, lebo o nej nevedel, avšak rovnako poberateľka nemohla vedieť, že popri svojom zamestnaneckom statuse má nahlásiť aj skutočnosť štúdia, lebo nebola poučená. Žalobkyňa uviedla, že pri ňou zvolenom postupe súčinnosť ďalšej fyzickej osoby v zmysle § 40 ods. 17 zákona nebola potrebná, nakoľko jej účasť na študijnom rozvrhu prebiehala v čase, kedy sa M. zúčastňoval výučbového procesu v škole v rámci povinnej školskej dochádzky (ZŠ A. Hlinku, Ružomberok). Takéto riešenie zvolila kvôli jeho postihnutiu, ktoré je chorobou z autistického spektra a opatrovanie cudzou osobou, aj keď na krátku dobu, mohlo negatívne ovplyvniť jeho zdravotný stav a spôsobiť mu zbytočnú sociálnu záťaž. Napriek súbehu zamestnania a štúdia bolo počas rozhodného obdobia opatrovanie zabezpečené a vykonávané v plnom rozsahu a podľa účelu a požiadaviek zákona. Žalobkyňa uviedla, že je rozvedená matka štyroch detí, otec žije v Bratislave, jej rodičia a najbližšia rodina žijú v Košiciach, a teda starostlivosť o rodinu, domácnosť a deti, vrátane špecifických potrieb M., v plnej miere zabezpečuje sama osobne. Zdôraznila, že jej štúdium nikdy nebolo prekážkou, či obmedzením výkonu rodičovských, ani opatrovnických povinností. Žalobkyňa mala za to, že druhostupňové rozhodnutie je nezákonné, nakoľko vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré spočíva v nesprávnej aplikácii relevantných noriem upravujúcich podmienky, pri ktorých možno poskytnúť peňažný príspevok na opatrovanie a nedostatočne zistil skutkový stav. Pokiaľ žalovaný uvádza, že ako účastníčka konania bola písomne poučená o povinnostiach a zodpovednosti vo veciach kompenzácie, vrátane povinnosti písomne oznámiť príslušnému úradu do 8 dní zmeny v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie nároku, ako aj, že príspevok na základe rozhodnutia jej bol odňatý a jeho výplata zastavená rozhodnutím zo dňa 13.11.2017 s účinnosťou od 16.10.2017, pretože sa zamestnala u zamestnávateľa LSS, s.r.o. na 40 hodín týždenne, čo presahovalo rozsah povolený zákonom, tak neuviedol, že o zmene orgán informovala žalobkyňa v rámci splnenia si povinnosti, keďže vedela z poučenia na úrade, že uvedený pracovný čas je nad rámec umožnený zákonom. Žalobkyňa nemala zámer akékoľvek nové skutočnosti, o ktorých vedela, že sú relevantné pre trvanie nároku na príspevok, zamlčať. Jej štúdium na Katolíckej univerzite v Ružomberku v odbore sociálna práca začalo takmer v tom istom čase, v septembri 2017, a teda je nelogické, aby jednu prekážku v poberaní príspevku, pre ktorú jej bol príspevok odňatý, prišla oznámiť a inú, ktorá sa dala ľahko odstrániť zmenou formy štúdia, zamlčala. Je to dôkaz, že s prekážkou štúdia pri poučení oboznámená nebola a už vôbec nie o jeho prípustných či neprípustných formách. Za ďalšie pochybenie považovala to, že žalovaný poučenie z roku 2015 považuje za platné a relevantné aj pre nové konanie o priznaní príspevku v roku 2018, čo je neprípustné, nakoľko orgán verejnej správy je povinný poučiť účastníka v každom konaní, a to aj v tej istej oblasti práva, v rovnakej veci, najmä vzhľadom na meniacu sa právnu úpravu a konkrétosti podania. V októbri 2018 požiadala o poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie syna, pretože sa dohodla so zamestnávateľom LSS, s.r.o. na úprave týždenného pracovného času na 20 hodín, nakoľko sa plný úväzok negatívne prejavoval na zdravotnom stave syna a evidovala zhoršenie prejavov postihnutia. V žiadosti na tlačive v časti B sociálne postavenie žiadateľa uviedla, že je zamestnanec, čo aj doložila potrebnými dokladmi. Žalovaný dáva do pozornosti, že za účelom usmernenia (poučenia) sú v tlačive formou predtlaču uvedené jednotlivé druhy sociálneho postavenia z dôvodu, aby nedošlo k opomenutiu žiadnych rozhodujúcich skutočností. Čo však do pozornosti nedáva a čo nie je uvedené ani na predmetnom tlačive, je, že podľa akého zákona má žiadateľ napĺňať podmienky uvedených statusov. Zákon o peňažných príspevkoch používa pojem „fyzická osoba“ a označenie „študent“ je použité v § 18 ods. 1 písm. g) zákona. Zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení uvádza pojem študent v § 4 a v § 10, v § 254. Pojem

brigádnickej práce študentov rieši zákon č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v § 227. Ustanovenie § 4 zákona o sociálnom poistení definuje zamestnanca ako fyzickú osobu v právnom vzťahu, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem zo závislej činnosti. Žalovaný nikdy neuviedol, na základe akého zákonného ustanovenia žalobkyňa pokladá sociálnym postavením za študenta, keď v rozhodujúcom čase v Sociálnej poisťovni bola vedená len ako zamestnanec, o čom sa bola osobne informovať o odňatí príspevku v roku 2019. Status študenta spĺňa podľa ustanovení zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách, avšak tento jej sociálne postavenie nezakladá. Žalobkyňa ďalej uviedla, že žalovaný dáva do pozornosti, že poučenie má všeobecný charakter, nakoľko nie je možné účastníka konania poučiť o všetkých možných alternatívach, ktoré by mohli v jeho prípade hypoteticky nastať, avšak to isté platí pre účastníka konania, že nemôže vedieť, čo v jeho konkrétnom prípade je pre orgán verejnej správy relevantné pre jeho rozhodnutie. Žalobkyňa uviedla, že jednoznačne nebola poučená o tom, že denná forma štúdia je skutočnosťou rozhodujúcou na trvanie nároku na peňažný príspevok, ako poukázal aj Krajský súd v Žiline vo svojom rozsudku. Samotná úradníčka vyhlásila, že nepredpokladala, že postavenie študenta je u žalobkyne relevantné, keďže má titul Mgr., teda skončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, a tak ho u nej ani nezisťovala. U tejto úradníčky U. R. E. dochádza k opakovaným pochybeniam. Žalobkyňa si je vedomá, že obsah rozhodnutia, ktoré prikladá v prílohách, nie je predmetom tohto konania, ale dokladuje tým pochybenie úradníčky, o ktorej žalovaný tvrdí, že nedošlo k pochybeniu v predmete žaloby. Mala za to, že bola poškodená konaním ÚPSVaR Ružomberok, nakoľko nie z jej zavinenia v jej finančnej tiesni musí vrátiť viac finančných prostriedkov, ako bolo nutné a ktoré použila pre svojho syna. Ďalej uviedla, že žalovaný má za to, že poučenie v rozhodnutí o priznanie peňažného príspevku na opatrovanie zo dňa 07.11.2018 o povinnostiach a zodpovednosti vo veciach kompenzácie podľa § 57 bolo dostačujúce a že neoznáním štúdia boli naplnené podmienky § 58 zákona. Žalobkyňa uviedla, že jej štúdium na Katolíckej univerzite v Ružomberku v odbore sociálna práca začalo v septembri 2017. V októbri uzavrela pracovnú zmluvu s LSS, s.r.o., v ktorej dohodnutý pracovný čas 40 hodín týždenne prekračoval rozsah stanovený zákonom pre zabezpečenie opatrovania. Z tohto dôvodu, vediac o vzniknutej prekážke vykonávania zamestnania, bezodkladne túto skutočnosť nahlásila na ÚPSVaR Ružomberok, ktorý následne rozhodnutím zo dňa 13.11.2017 s účinnosťou od 16.10.2017 jej peňažný príspevok na opatrovanie odňal. V tom čase bolo možné jednoduchým spôsobom zmeniť jej formu štúdia z dennej na externú a je preto nelogické, aby novú skutočnosť zamestnania oznámila a vedome skutočnosť štúdia zamestnania zamlčala. Žalobkyňa uviedla, že nevedela a z prístupu orgánu verejnej správy ani nemohla vedieť, že denná forma je prekážkou poberania daného peňažného príspevku na opatrovanie. Dokonca znenie poučenia, ako uviedol žalovaný a ako ho formuluje zákon: oznámiť do 8 dní príslušnému úradu začatie zvyšovania kvalifikácie formou štúdia popri zamestnaní, kombinovaného štúdia a štúdia jednotlivých vyučovacích predmetom alebo formou externého štúdia na účely poskytovania peňažného príspevku na opatrovanie, navádza na predpoklad, že tieto formy štúdia sú komplikáciou pri opatrovaní a preto je potrebné ich nahlásiť, pričom pri dennej forme toto znevýhodnenie nie je, a preto o nej právna úprava nehovorí. Na predloženie potvrdenia o štúdiu bola vyzvaná ÚPSVaR Ružomberok bez vedomia, že by predtým zanedbala nejakú zákonnú povinnosť. Toto bezodkladne a bez prieskumu doručila aj vedomím po vysvetlení zo strany úradu, že to bude prekážkou poberania peňažného príspevku na opatrovanie. K zisteniu jej štúdia zo strany ÚPSVaR Ružomberok došlo náhodou v súvislosti s exkurziou na oddelenie peňažných kompenzácií v rámci študijnej hodiny. Následne v krátkom čase pracovníčka, ktorá sa venovala jej študijnej skupine, preberala jej ročné potvrdenie o príjme a prvýkrát sa spýtala, akou formou štúdia študuje a po odpovedi žalobkyne, že dennou, začala listovať v manuáli, namietajúc, že to nemôže. O niekoľko dní žalobkyňa volala pani E., ktorá bola nepríjemná, nevhodným spôsobom žalobkyňa podala informáciu, že to bude musieť všetko vrátiť, lebo zamlčala dennú formu štúdia a má jej doniesť potvrdenie o štúdiu. Pri doručení potvrdenia o štúdiu žalobkyňa ju konfrontovala s tým, že o tejto prekážke nevedela a nikdy ju o nej neinformovala a jej reakcia v zmysle „A čo mám veštekú guľu, ako som to mala vedieť, keď ste už Mgr.?" bola de facto priznaním, že ju o tom nepoučila, pretože jej to ani nenapadlo a takisto ani žalobkyňa. Takto vyzeralo šetrenie zo strany úradu. Žalobkyňa poukázala na to, že prvostupňový a druhostupňový orgán svojimi rozhodnutiami mali za to, že štátu vznikla pohľadávka vo výške 2 495,58 Eur, nakoľko tieto rozhodnutia boli právoplatné, a teda aj vykonateľné a suma bola vymožiteľná v exekučnom konaní, tak žalobkyňa v jej životnej situácii, dlhodobo práceneschopnej, s poškodeným zdravím, a teda zníženou možnosťou ďalšieho zamestnania na plný úväzok, bez stabilného príjmu v 5-člennej domácnosti, sa pod tlakom okolností a rodičov, ktorí sa jej ponúkli, že budú dlh za ňu splácať, rozhodla dohodnúť na postupnom splácaní, nakoľko jeho vymáhanie navýšené o exekučné trovy by bolo pre ňu existenčne likvidačné. Napriek formulácii textu dohody o zaplatení dlhu zo dňa 04.11.2019, podpisovala ju za podmienok, že bola

dlhodobo bez príjmu z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti, po úraze jej ostalo trvalé poškodenie, bol jej odňatý peňažný príspevok na opatrovanie a výsledok prípadného súdneho sporu bol neistý. K poukazu žalovaného, že ak plánovala podať žalobu proti rozhodnutiu o vrátení peňažného príspevku na opatrovanie, nemala dlh uznať a dohodu podpisovať, tak na druhej strane bola upozornená úradníčkou na oddelení pre vymáhanie pohľadávok na to, že odhladiť o toho, či žalobu podá alebo nepodá, je povinná o polroku od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vrátení posunúť dlh na exekučné vymáhanie, a preto považovala túto námietku žalovaného za zavádzajúcu. Pokiaľ prvostupňový správny orgán po vrátení spisového materiálu, t.j. po rozsudku Krajského súdu v Žiline, opätovne posúdil, že nebola dodržaná oznamovacia povinnosť a podmienky opatrovania, pričom na odvolanie žalovaný prvostupňové rozhodnutie zmenil a uložil povinnosť vrátiť peňažný príspevok podľa § 58 ods. 1 písm. a) zákona, pričom oba správne orgány mali za to, že peňažný príspevok poberala neprávom, pretože si nespĺnila oznamovaciu povinnosť v stanovenej lehote, ako aj v oboch rozhodnutiach s poukazom na § 60 zákona č. 131/2002 Z.z., tak žalobkyňa poukázala na to, že M. U. má komplexným posudkom č. CD/2012/148598-MMy zo dňa 15.10.2012 diagnostikované ochorenie, ktoré je nevyliciteľné a v dôsledku ktorého je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby. Ako jeho matka a osoba žijúca s ním v jednej domácnosti mu každý deň zabezpečovala starostlivosť a opatrovanie v rozsahu minimálne 8 hodín denne aj počas svojho denného štúdia na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku, a to bez ohľadu na to, ako náročnosť takéhoto štúdia odhaduje Zákon o vysokých školách a ako si ju vypočítava ÚPSVaR Ružomberok a zabezpečuje opateru aj naďalej aj bez podpory štátu. Tvrdenie žalovaného, že opatrovanie podľa zákona nemôže byť zabezpečené v plnom rozsahu pri dennej forme štúdia s odkazom na § 60 ods. 2 zákona č. 131/2002 Z.z., tak podľa žalobkyne údaje v tomto ustanovení nemožno aplikovať na všetky študijné odbory rovnako a tiež paušálne na všetkých študentov, vychádzajúc z reality, že sú menej náročné odbory a rôzni študenti. Pritom maximálne navýšenie dennej formy oproti externej je 360 hodín, čo na dĺžku akademického roka tvorí navýšenie cca 1 hodinu 20 minút denne, a to pri hornej hranici časového rozvrhu. Žalovaný bol povinný v zmysle ustanovení Správneho poriadku zisťovať skutočný stav a nemôže bez konkrétneho posúdenia tvrdiť nedodržanie a nenaplnenie rozsahu opatrovania. Žalovaný poukazuje na externú formu štúdia, ako ju preferuje zákon pri opatrovaní, tak podľa žalobkyne samotný zákonodarca formuláciou externou formou alebo popri zamestnaní poukazuje na to, že popri zamestnaní je možná, ba predpokladaná denná forma, nakoľko zákon o vysokých školách pozná len tieto dve formy. Zákonodarca tiež počíta s tým, že „pri tejto forme štúdia (by fyzické osoby, ktoré opatrujú a súčasne študujú) fakticky nezabezpečovali starostlivosť len jeden až dva dni v mesiaci. Žalobkyňa sa z dôvodu dlhoročného problému nájsť si stabilný pomer rozhodla zvýšiť si kvalifikáciu v roku 2017 ďalším štúdiom na Katolíckej univerzite. Prihliadajúc na druh zdravotného postihnutia syna a poznajúc jeho osobnosť si vybrala dennú formu štúdia, pretože externá alebo kombinovaná forma štúdia prebieha spôsobom blokového vyučovania, a to obvykle v piatky a soboty. Vzhľadom k synovej diagnóze je nevhodné, aby sa pri ňom striedali iné osoby, a preto zvolila, že bude študovať počas týždňa, keď je syn tiež v škole. Pri tomto časovom rozvrhu tak každodenne synovi osobne zabezpečí pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, pri jeho odchode i návrate zo školy, pri jeho následných vzdelávacích i sociálnych aktivitách a zároveň všetku starostlivosť o domácnosť. V zmysle zámeru i konkrétnych ustanovení zákona č. 447/2008 Z.z. je preňho starostlivosťou žalobkyne naplnený zákonom stanovený účel i rozsah opatrovania, a to každodenne a osobne. Pri ňom zvolenom postupe súčinnosť ďalšej fyzickej osoby nebola potrebná, nakoľko jej účasť na študijnom prebiehala v čase, kedy sa M. U. zúčastňoval výučbového procesu v škole v rámci povinnej školskej dochádzky. Ak by orgán verejnej správy spoľahlivo zisťoval skutočný stav veci, teda konkrétne postihnutie a potreby M., pripustil by, že aj jeden až dva dni v mesiaci sú pre takýchto ľudí kritické, ak daná osoba nepozná ich návyky. Ako jeho matka a osoba, ktorá ho opatruje, poznajúc osobnosť syna M. a jeho postihnutie, volila dennú formu práve preto, že pozná najťažšie prejavy jeho postihnutia a čo ich spúšťa, teda neznalej osobe nepredvídateľné. Pri tomto type postihnutia nestačí zotrvať v prirodzenom domácom prostredí, ako predpokladá zákon. Opatrovanie musí byť poskytovaný istým štandardizovaným spôsobom, ktoré osoba zvonku bez odborného vzdelania nemá možnosť poznať alebo za krátku dobu sa naučiť bez rizika negatívneho zásahu do zdravotného stavu postihnutého, čomu sa chcela vyhnúť. Mala precízne stanovený rozvrh 2 dni v týždni + povinnosť vykonávať prax, ktorú si dohadovala individuálne, a to počas M. vyučovania, takže na rozdiel od externej formy mu poskytovala osobnú starostlivosť nepretržite celý mesiac. Bolo to možné vďaka pochopeniu a snahe o nájdenie riešenia pedagógov Katolíckej univerzity v Ružomberku, ktorí volili voči nej individuálny prístup preto, aby rozsah opatrovania bol dodržaný pre dobro chlapca. Podľa žalobkyne žalovaný posudzuje ustanovenie § 40 ods. 17 zákona č. 447/2008 Z.z. tak, že neumožňuje poberať peňažný príspevok na opatrovanie popri štúdiu dennou formou, v ktorej súvislosti poukázala na samotný text, v ktorom zákonodarca použil

formuláciu „možno poskytnúť“, a nie negatívnu a vymenoval viaceré formy štúdia, ktoré použitím „alebo“ neuzavrel jednoznačne neprípustnosť ďalšej formy štúdia. Zákon tak hovorí o nemožnosti, či zakáže študovať dennej forme štúdia popri poberaní príspevku, ale naopak, uvádza možnosť súbehu štúdia popri zamestnaní a poberania príspevku. Z výkladu je prípustná aj denná forma a v prípade žalovanej ide jednoznačne o zvyšovanie kvalifikácie formou štúdia popri zamestnaní, nakoľko to v danej dobe od nej požadovala Cirkevná jednota baptistov, s ktorou mala v tom čase uzavretú vzájomnú dohodu o zvyšovaní kvalifikácie s prísľubom zmeny zmluvy z dobrovoľníckej činnosti na pracovnú zmluvu v Komunitnom centre BJB v Ružomberku zo dňa 20.05.2016. V tejto súvislosti poukázala na ust. § 155 ods. 1 Zákonníka práce s tým, že zákon č. 131/2002 Z.z. z vysokých školách pojem štúdiom popri zamestnaní nepozná. Ak žalovaný napáda skutočnosť, že žalobkyňa popri dennom štúdiu zároveň vykonávala pracovnú činnosť, čo zvyčajne neplnenie účelu a rozsahu opatrovania, tak týmto tvrdením zavádza, nakoľko v spise je potvrdenie, že bola od septembra 2018 dlhodobo práceneschopná z dôvodu úrazu, teda takmer celé rozhodujúce obdobie, s výnimkou obdobia roku 2017. K nedodržaniu zákona, na ktoré poukazuje žalovaný, a to že nebola splnená oznamovacia povinnosť, a to štúdiom na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku dennou formou s odvolávkou sa na poučenie v rozhodnutí z 27.11.2015 o priznaní peňažného príspevku, poukázala na to, že pri novej žiadosti o priznanie peňažného príspevku na opatrovanie podané v októbri 2018 bola vo formulári požiadavka na vyznačenie sociálneho postavenia s predtlačnými možnosťami statusov. Keďže v tom čase bola zamestnancom, vyznačila postavenie zamestnanca, vychádzajúc z presvedčenia, že jej postavenie sa odvíja od skutočnosti, kto za ňu odvody štátu platí. Keďže štúdiom si v celom rozsahu platila, a vo všetkých oblastiach bolo toto štúdiom pre inštitúcie irelevantné, nepokladala sa za študenta ani pre tento účel. Orgán verejnej správy nezdôvodnil, podľa akého ustanovenia a akého zákona je myslené a posudzované sociálne postavenie „študent“ v ich tlačive. Trvala na tom, že jej sociálne postavenie nie je študent, je študentom len v zmysle zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách, jej status zamestnanca preukazuje potvrdenie Sociálnej poisťovne za rozhodujúce obdobie, že nič nezamýšľala a nezanedbala 8-dňovú zákonnú oznamovaciu povinnosť, pretože jej nevznikla. Žiadosť o peňažný príspevok v roku 2018 podala ako zamestnanec študujúci popri zamestnaní a táto skutočnosť existovala už pri podaní žiadosti o priznanie peňažného príspevku, pri jeho priznaní orgánom verejnej správy a trvala počas celého obdobia poberania príspevku na kompenzáciu. Ak žalovaný tvrdí, že v novom konaní po zrušení predošlých rozhodnutí Krajským súdom v Žiline vykonal dokazovanie a riadne zistil skutkový stav, tak orgán verejnej správy to nezistil, ba vôbec nezisťoval, ako bolo poskytované opatrenie M., a teda nemohol zistiť, či bolo alebo nebolo dodržané. Aj Krajský súd v Žiline vo svojom rozsudku vyslovil, že žalovaný nespochybnil, že opatrovanie je plnohodnotné, naplňajúce účel a potrebný rozsah, t.j., že o M. bolo náležite postarané a z obsahu administratívneho spisu nevyplývalo, že by denná forma štúdia mala vplyv na opatrovanie alebo rozsah opatrovania žalobkyňou vo vzťahu k synovi M. U.. Žalovaný skutočný stav a reálny rozsah opatrovania nezisťoval ani v konaní pri rozhodnutiach rozsudkom krajského súdu zrušených, ani v konaní pri rozhodnutiach, ktoré sú predmetom žaloby. Žalobkyňa poukázala na základný sporný bod tejto kauzy, a to nejednoznačnosť obsahu zákonom uvádzaných pojmov a terminológie bez výkladu zákonodarca alebo odkazom na ďalšiu dochádza k rôznemu právnenému posúdeniu. Existujú judikáty, v zmysle ktorých, ak ustanovenia zákona možno vykladať rôznym spôsobom, pripúšťajúci rôzny výklad, tak v takom prípade sa použije výklad, ktorý je v neprospech ich tvorcu. Navrhla rozhodnutie žalovaného a prvostupňového správneho orgánu zrušiť a nariadiť vrátenie uhradenej sumy.

9. K žalobe žalobkyne sa písomne vyjadril žalovaný v podaní zo dňa 16.08.2022 (č.l. 36 - 42 spisu). V podanom vyjadrení žalovaný popísal priebeh pôvodného prvostupňového a druhostupňového administratívneho konania, ďalej poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, následné kroky v konaní zo strany prvostupňového a druhostupňového správneho orgánu, ktoré podrobne popísal. Vo vzťahu k námietkam formulovaným v žalobe žalovaný poukázal na to, že právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov kompenzáciu upravuje zákon č. 447/2008 Z.z. a primerane zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov. K námietke, že postupom a rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok ako prvostupňového orgánu a následne postupom a rozhodnutím žalovaného ako druhostupňového orgánu boli porušené jej práva a rozhodnutia, boli nespravodlivé, žalovaný uviedol, že skutočnosť, že žalobkyňa má iný názor na posúdenie veci, ako uviedli Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok a žalovaný správny orgán vo svojich rozhodnutiach, neznamená, že žalobkyňa bola ukrátená na svojich právach a že predmetné rozhodnutia boli nespravodlivé. Žalovaný mal za to, že postupoval v prípade žalobkyne v intenciách platných vnútroštátnych zákonných predpisov, ktoré uvedenú problematiku upravujú. K poukazu žalobkyne, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a taktiež je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a

nedostatok dôvodov, tak Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Žilina mal za to, že v napadnutom druhostupňovom rozhodnutí dôsledne, logicky a zrozumiteľne odôvodnilo svoj záver, prečo žalobkyni uložil povinnosť vrátiť peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby, ktorou je jej syn - maloletý M. a to za obdobie od 08.09.2017 do 15.10.2017 a od 01.10.2018 do 31.03.2019 v celkovej sume 2 495,58 Eur. Žalovaný pri svojej rozhodovacej činnosti vychádzal zo spoľahlivo zisteného stavu veci a uvedenú námietku považoval za neopodstatnenú. Rovnako za neopodstatnenú považoval námietku žalobkyne ohľadne nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia.

10. Postupom správneho súdu, a to podaním zo dňa 22.08.2022, bolo vyjadrenie žalovaného spolu s poučením o procesných právach a povinnostiach účastníkov konania doručené žalobkyni s možnosťou sa k nemu v lehote 20 dní písomne vyjadriť (doručenka na č.l. 49 spisu), ktorú možnosť žalobkyňa nevyužila.

11. Krajský súd v Žiline ako správny súd vecne príslušný podľa § 10 zákona č. 162/2015 SSP a miestne príslušný podľa ust. § 13 ods. 3 SSP v konaní podľa ust. § 199 a nasledujúce ustanovenia SSP vec prejednal postupom bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 107 ods. 2 SSP v spojení s ust. § 137 ods. 4 SSP a po preskúmaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného ako aj rozhodnutia prvostupňového orgánu a konania, ktoré týmto rozhodnutiam predchádzali, verejným vyhlásením rozsudku krajským súdom za aplikácie ust. § 203 ods. 2 SSP dospel k záveru, že žaloba žalobkyne bola dôvodná.

12. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý preskúmal zákonnosť rozhodnutia žalovaného a postup, ktorý rozhodnutiu žalovaného predchádzal, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 16Sa/34/2022-71 zo dňa 07.03.2023, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 21.03.2023 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom, za aplikácie ust. § 137 ods. 4 SSP.

13. K prejednaniu veci bez nariadenia pojednávania sa poukazuje na to, že žalobkyňa v žalobe zo dňa 07.07.2022 (č.l. 1 - 8 spisu) nežiadala nariadiť pojednávanie a žalovaný vo vyjadrení zo dňa 16.08.2022 pojednávanie rovnako vo veci nežiadal. Pokiaľ žalobkyňa a ani žalovaný nežiadali vo veci samej nariadiť pojednávanie a súčasne nebol daný žiaden z dôvodov v zmysle § 107 ods. 1 písm. b) až e) SSP, tak krajský súd mal splnené podmienky k tomu, aby vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania za aplikácie ust. § 107 ods. 2 SSP, podľa ktorého v ostatných prípadoch rozhoduje správny súd bez pojednávania.

14. Ďalej mal správny súd za preukázanú aj včasnosť podanej žaloby žalobkyňou v zmysle ust. § 181 ods. 1 SSP, keď podľa pripojeného administratívneho spisu zistil, že rozhodnutie žalovaného bolo žalobkyni doručené dňa 10.05.2022 a k podaniu žaloby pošty na prepravu ako doručovaciemu orgánu podľa obálky na č.l. 20 spisu došlo dňa 09.07.2022, t.j. v zákonnej 2-mesačnej lehote.

15. Krajský súd v prvom rade upriamuje pozornosť na to, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej časti Správneho súdneho poriadku (§ 177 a nasl. SSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

16. Správna žaloba žalobcu je špecifickou správnu žalobou v sociálnych veciach, ktorá je upravená v 3. časti Správneho súdneho poriadku (ďalej „SSP“). Z koncepcie právnej úpravy správnych žalôb v sociálnych veciach vyplýva, že k správnym žalobám fyzických osôb v sociálnych veciach pristupujú správne súdy v zásade neformálne. Podľa § 134 ods. 1 SSP je správny súd viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak. Výnimky z tohto všeobecného pravidla sú vymedzené v § 134 ods. 2 SSP. Patrí medzi ne aj správna žaloba v sociálnych veciach podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP, ak je žalobcom fyzická osoba. Aj podľa § 203 ods. 2 SSP pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi.

17. Podľa § 199 ods. 1 písm. c) SSP sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny.

18. Podľa § 199 ods. 3 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konania v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

19. Podľa § 202 ods. 2 veta prvá SSP správnu žalobu fyzickej osoby správny súd posudzuje neformálne.
20. Podľa § 135 ods. 1 SSP na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

21. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 447/2008 Z.z.) je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa tohto zákona alebo poskytovaním sociálnych služieb podľa osobitného predpisu. Za kompenzáciu sa na účely tohto zákona považuje aj osobitná starostlivosť podľa osobitného predpisu.

22. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z. sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktorá nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama.

23. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na pomoc fyzickej osoby na účely tohto zákona, ak je odkázaná na osobnú asistenciu, opatrovanie alebo sociálnu službu podľa osobitného predpisu.

24. Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V. alebo VI. podľa osobitného predpisu.

25. Podľa § 19 ods. 1 písm. n) peňažné príspevky na kompenzáciu sú peňažný príspevok na opatrovanie.

26. Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z. peňažné príspevky na kompenzáciu uvedené v ods. 1 písm. a), i), m) a n) sú opakované peňažné príspevky na kompenzáciu a peňažné príspevky na kompenzáciu uvedené v odseku 1 písm. b) až h) a j) až l) sú jednorazové peňažné príspevky na kompenzáciu.

27. Podľa § 39 ods. 1 a 2 zákona č. 447/2008 Z.z. opatrovanie na účely tohto zákona je pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na opatrovanie podľa § 14 ods. 4, ak tento zákon neustanovuje inak. Účelom opatrovania je zabezpečiť pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych a vzdelávacích aktivít.

28. Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., ak fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá dovŕšila 6 rokov veku a je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na opatrovanie, osobne opatruje fyzická osoba uvedená v odsekoch 3 a 4, možno fyzickej osobe, ktorá opatruje, poskytnúť peňažný príspevok na opatrovanie.

29. Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z. rozsah opatrovania ustanovený v § 14 ods. 4 sa považuje za splnený aj vtedy, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná na opatrovanie, je a/

v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti, alebo b/ osobou,

1. ktorej sa poskytuje ambulantná forma sociálnej služby, a fyzická osoba ju opatruje po jej návrate z ambulantnej formy sociálnej služby, alebo

2. ktorá navštevuje školské zariadenie alebo školu, a fyzická osoba ju opatruje po jej návrate zo školského zariadenia alebo zo školy.

30. Podľa § 40 ods. 17 zákona č. 447/2008 Z.z. (v znení účinnom do 30.06.2020) peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť aj vtedy, ak si fyzická osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, zvyšuje kvalifikáciu formou štúdia popri zamestnaní, kombinovaného štúdia a štúdia jednotlivých vyučovacích predmetov alebo formou externého štúdia a v čase svojej neprítomnosti z dôvodu zvyšovania kvalifikácie zabezpečí opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím inou fyzickou osobou.

31. Podľa § 40 ods. 15 zákona č. 447/2008 Z.z. (v znení účinnom k 03.05.2022) peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť aj vtedy, ak si fyzická osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím zvyšuje kvalifikáciu externou formou štúdia alebo dennou formou štúdia kombinovanou s externou formou štúdia a v čase svojej neprítomnosti z dôvodu zvyšovania kvalifikácie zabezpečí opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím inou fyzickou osobou.

32. Podľa § 57 ods. písm. c) zákona č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba, ktorá je účastníkom právnych vzťahov vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu, je povinná oznámiť príslušnému úradu do ôsmich dní zmeny v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie nároku na peňažný príspevok na kompenzáciu, na jeho výšku, výplatu, zánik nároku na peňažný príspevok na kompenzáciu, trvanie alebo zánik nároku na preukaz alebo parkovací preukaz.

33. Podľa § 58 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba, ktorej sa poskytol alebo sa poskytuje peňažný príspevok na kompenzáciu, je povinná vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť odo dňa, od ktorého jej nepatrilo vôbec alebo v poskytovanej výške, ak nespĺnila povinnosť ustanovenú týmto zákonom a prijímala peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť, aj keď vedela alebo musela z okolností predpokladať, že sa vypláca neprávom alebo vo vyššej sume, ako patril.

34. Podľa § 3 ods. 1, 2 a 5 Správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu. Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú na to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

35. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

36. Podľa § 191 ods. 1 písm. e), d) SSP správny súd rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ak jeho zistenie skutkového stavu bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci; je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov.

37. Predmetom preskúmania správneho súdu bolo rozhodnutie žalovaného, ktorým zmenil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o povinnosti žalobkyne vrátiť neprávom vyplatený peňažný príspevok na opatrovanie tak, že podľa § 39 ods. 1, ods. 2, § 40 ods. 1, ods. 17, § 58 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z.z. uložil žalobkyni povinnosť vrátiť peňažný príspevok na opatrovanie za obdobie od 08.09.2017 do 15.10.2017 a od 01.10.2018 do 31.03.2019 v celkovej sume 2 495,58 Eur do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia na uvedený účet.

38. V podanej žalobe žalobkyňa namietala nezákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy z dôvodu, že vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože neboli dané zákonné predpoklady pre uloženie povinnosti vrátiť peňažný príspevok na opatrovanie. Tvrdila, že v žiadosti o poskytnutie o poskytnutie peňažného príspevku nič nezamĺčala, v čase jej podania nemala sociálne postavenie študenta, ale zamestnanca. Zvýraznila, že dennú formu štúdia volila práve z dôvodu zdravotného stavu jej syna, keďže študovala počas týždňa, keď je jej syn tiež v škole. Ďalej v podstate

namietala to, že nebolo preukázané jej vedomé konanie, ktorým mala spôsobiť, že jej bol vyplatený peňažný príspevok neprávom alebo vyššej sume, ako jej patrila.

39. Podstatným v danom prípade bolo posúdiť, či žalovaný postupoval pri vydávaní napadnutého rozhodnutia na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a či tento zistený skutkový stav bol aj správne právne posúdený, a to vo väzbe na závery vyjadrené v rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 24Sa/42/2019 zo dňa 10.11.2021 podľa ust. § 191 ods. 6 SSP.

40. Z vyššie citovaného ust. § 58 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z.z. vyplýva, že na účely rozhodnutia o povinnosti vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť je žalovaný povinný skúmať, či boli splnené všetky tam uvedené podmienky, teda či žalobkyňa vedela, alebo musela z okolností predpokladať, že sa jej peňažný príspevok v tomto prípade na opatrovania alebo jeho časť vypláca neprávom.

41. Správny súd z obsahu administratívneho spisu mal zistené, že žalovaný ako aj prvostupňový správny orgán rozhodnutie založili na ust. § 40 ods. 17 v znení účinnom do 30.06.2020 s výkladom tohto ustanovenia, ktoré neumožňuje poberať peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osobe pri štúdiu dennou formou. Ďalej žalovaný svoje zmeňujúce rozhodnutie založil na tom, že žalobkyňa skutočnosť, že je študentkou denného štúdia, neoznámila, v žiadosti zo dňa 10.10.2018 neoznačila, aj keď o povinnostiach či zodpovednosti fyzickej osoby vo veciach kompenzácie bola upozornená v rozhodnutiach o priznaní peňažného príspevku zo dňa 27.11.2015 a 07.11.2018, a teda podľa § 58 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z.z. je povinná vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo časť vrátiť. V súvislosti s namietaným nedostatočným poučením žalobkyne správny orgán poukázal na to, že poučenie má všeobecný charakter, s tým, že o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov vyhlásené, sa má za to, že dňom vyhlásenia sa stalo známym každému, koho sa to týka.

42. Správny súd v prvom rade uvádza, že sa opätovne nestotožnil s výkladom ust. § 40 ods. 17 zákona č. 447/2008 Z.z., ktorý prijal žalovaný, ako aj prvostupňový správny orgán. Uvádza, že zo znenia ust. § 40 ods. 17 zákona č. 447/2008 Z.z. výslovne nevyplýva vylúčenie dennej formy štúdia fyzickej osoby, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ako to bolo v prípade žalobkyne o jej zdravotne ťažko postihnutého syna M.. Žalovaný a prvostupňový správny orgán síce poukázali na ust. § 60 ods. 2 zákona č. 131/2002 Z.z. a v ňom vyjadrený charakter denného štúdia, časovú náročnosť práce študenta v rozsahu 1 500 až 1 800 hodín za akademický rok, vrátane samostatného štúdia a samostatnej tvorivej činnosti, ktorý nespočíva len v účasti študenta na prednáškach, konzultáciách, ale v príprave, na základe čoho dospeli k záveru, že z dôvodu časovej náročnosti rozsahu denného štúdia na vysokej škole, rozsah opatrovania stanovený na základe V. stupňa odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby maloletému M. na 8 - 12 hodín, nemohol byť zo strany poberateľky peňažného príspevku zabezpečovaný v stanovenom rozsahu (rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu) s uvedením i toho, že žalobkyňa popri dennom štúdiu zároveň vykonávala pracovnú činnosť, tak uvádza krajský súd, že po rozhodnutí krajským súdom z obsahu spisového materiálu nevyplýval žiaden dopyt a ani dotaz zo strany žalovaného k námietke žalobkyne uvedenej v odvolaní o tom, akú časovú náročnosť si vyžadovalo denné štúdium na vysokej škole Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku - sociálna práca, a ani sa nezaoberali dôvodom, pre ktorý žalobkyňa zvolila dennú formu štúdia, ak sama zdôrazňovala, že dennú formu štúdia zvolila preto, že zodpovedá času, ktorý trávi maloletý M. U. v škole a práve pre zabezpečenie dennej starostlivosti, pretože v prípade externého štúdia by sa jednalo o piatky a pondelky, čo by znamenalo vyššiu záťaž. Záver žalovaného, že v prípade dennej formy štúdia žalobkyne nemohol byť naplnený účel opatrovania, nie je súladný s účelom a zmyslom zákona č. 447/2008 Z.z., pretože žalovaný sa nevyjadril, či denná forma štúdia žalobkyne za situácie, že opatrovaná osoba s ťažkým zdravotným postihnutím navštevuje školské zariadenie, čiže plní si svoju povinnú školskú dochádzku (konštatované vo výroku v rozhodnutí Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok č. RK1/OPPKAPČ/SOC/2016/19752, 2016/153826 zo dňa 29.11.2016) je v rozpore s účelom opatrovania, resp. s rozsahom potrebného opatrovania. K záveru žalovaného, že v čase popri dennom štúdiu žalobkyňa vykonávala pracovnú činnosť, je potrebné poukázať skutočnosť vyplývajúcu z administratívneho spisu, a to Čestné vyhlásenie zo dňa 10.10.2018 k žiadosti, kde je uvedené: „momentálne som PN od 26.09.2018“, na ktoré sám žalovaný v predchádzajúcom konaní upozorňoval. Ďalej k žiadosti o peňažný príspevok na opatrovanie žalobkyňa doložila aj dodatok k pracovnej zmluve č. 3 zo dňa 16.08.2018, podľa ktorého týždenný pracovný čas bol dohodnutý na 20 hodín. Tieto skutočnosti však neboli žalovaným a ani prvostupňovým správnym orgánom v napadnutom rozhodnutí dostatočne zdôvodnené a správne orgány

sa s nimi nevysporiadali v tom, ako denná forma štúdia žalobkyne vplývala na opatrovanie alebo rozsah opatrovania žalobkyňou vo vzťahu k svojmu synovi, navyiac ak nebolo spochybnené žalovaným, a to ani v predchádzajúcom konaní, že by opatrovanie nebolo plnohodnotné a naplňajúce účel a potrebný rozsah, t.j. že odkázanej osobe pri opatrovaní nič nechýba, je o ňu náležite postarané. V zhode s predchádzajúcim rozhodnutím krajského súdu i v tomto rozhodnutí správny súd je názoru, že ustanovenie § 40 ods. 17 zákona č. 447/2008 Z.z. je potrebné pri aplikovaní vykladať v súlade s účelom tohto zákona a samotného opatrovania osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, a to s prihliadnutím aj na charakter tohto ťažkého zdravotného postihnutia, a teda určenú diagnózu. Správny súd uvádza, že právna úprava nemôže upraviť všetky situácie, a preto je potrebné pripustiť správne uváženie a nie prísne formalisticky pristupovať k posudzovaniu sporných otázok bez náležitého zohľadnenia špecifik konkrétnosti daného prípadu pri aplikácii príslušných ustanovení zákona č. 447/2008 Z.z.. Aj orgány verejnej správy sú povinné zákon vykladať v súlade so zmyslom a účelom zákona.

43. Krajský súd dodáva, že striktné držanie sa v rozhodnutí žalovaného citovaných zákonných ustanovení je vzhľadom na všetky objektívne a špecifické okolnosti daného prípadu nesúladné s ponímaním materiálneho právneho štátu a rigidná a formalistická aplikácia zákona je absolútne nespravodlivá a je v príkrom rozpore so základnými princípmi materiálneho právneho štátu, keďže povinnosť súdu (v určitej miere aj správneho orgánu) nachádzať právo, neznamená, len vyhľadávať priame a výslovné pokyny v zákonomom texte, ale tiež formulovať, čo je zmyslom a účelom právnych predpisov. Súd teda musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musia smerovať k spravodlivému výsledku. Súdu prislúcha, aby sa zaoberal otázkou, či mechanická a formalistická aplikácia zákona bez ohľadu na zmysel a účel záujmu chráneného právnu normou, nemôže priniesť absurdné následky a v prípade, že tomu tak je, aby takúto interpretáciu zákona odmietol a zvolil výklad v duchu zákona. Podstatným pre aplikáciu práva je materiálne hľadisko, právny formalizmus nemôže celkom prevládať. Úlohou súdu v podmienkach materiálneho právneho štátu je zohľadňovať prípady a špecifické okolnosti, ktoré môžu byť komplikované a netypické, avšak súd je povinný urobiť všetko pre spravodlivé riešenie. Nad každým vytváraním súdneho rozhodnutia sa nesie dvojaký imperatív: rozhodnutie musí byť nielen zákonné, ale predovšetkým spravodlivé. Úlohou súdu je práve rozpoznať cez zákon spravodlivosť (primerane závery NS SR sp.zn. 9Sžsk/123/2017).

44. Pokiaľ žalovaný tvrdil porušenie povinnosti žalovanej oznámiť všetky skutočnosti s poukazom na to, že bolo vykonané dostatočné poučenie o povinnostiach a zodpovednosti žalobkyne a dal do pozornosti, že poučenie má všeobecný charakter, s tým, že o všetkom, čo bolo v zbierke zákonov vyhlásené, sa má za to, že dňom vyhlásenia sa stalo známym každému, koho sa to týka, tak správny súd primárne poukazuje na povinnosť žalovaného spoľahlivo a riadne zistiť objektívny stav veci, postupovať v zmysle § 3 ods. 1 a 2 Správneho poriadku. V zmysle § 3 ods. 1 a 2 Správneho poriadku upravujúceho základné pravidlá konania, orgány verejnej správy postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Orgány verejnej správy sú povinné ďalej postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkom konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania a zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia orgány verejnej správy poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu. Zároveň podľa § 3 ods. 5 Správneho poriadku rozhodnutie musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu. Z obsahu administratívnych spisov nevyplýval postup správnych orgánov v súlade s § 3 ods. 1, 2 a 5 Správneho poriadku, keď nechránili záujmy žalobkyne a neposkytli jej potrebnú pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpela v konaní ujmu, čím došlo k porušeniu § 32 ods. 1 Správneho poriadku, t.j. porušeniu povinnosti zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie, ktorým postupom došlo k porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia. Správny súd z predložených administratívnych spisov zistil, že z nich nevyplýva splnenie si poučovacej povinnosti správnym orgánom podľa § 3 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb., čo vyplýva, okrem iného, aj z toho, že už v rozhodnutí č. RK1/OPPKaPČ/SOC/2015/30062, 2015/151175 zo dňa 27.11.2015, bolo v rámci odôvodnenia rozhodnutia citované len ust. § 57 len písmenami a) až e) zákona č. 447/2008 Z.z. oproti zneniu v tom čase platnej zákonnej úpravy § 57 písm. a) až j) tohto zákona, osobitne nebolo vyjadrené znenie § 57 písm. h). Ďalej v rozhodnutí RK1/OPPKAPČ/SOC/2016/19752, 2016/144515 zo dňa 04.11.2016, ktorým došlo k zníženiu peňažného príspevku na opatrovanie žalobkyne, rovnako ustanovenie § 57 zákona č.

447/2008 Z.z. bolo vyjadrené len písmenami a) až e), vo vzťahu ku ktorým bolo zvýraznené, že ak nesplnením povinností ustanovených zákonom bol peňažný príspevok na kompenzáciu poskytovaný alebo sa poskytuje, je fyzická osoba podľa § 58 citovaného zákona povinná vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť odo dňa, od ktorého nepatrí vôbec alebo v poskytovanej výške, a to bez ďalšieho. Ďalej v rozhodnutí prvostupňového orgánu RK1/OPPKAPČ/SOC/2016/19752, 2016/153826 zo dňa 29.11.2016 absentovalo uvedenie celého znenia ustanovenia § 57 zákona č. 447/2018 Z.z., a ani v následnom rozhodnutí RK1/OPPKaPČ/SOC/2017/13713-18, 2017/94049 zo dňa 28.07.2017. Pokiaľ sa aj v rozhodnutiach zo dňa 30.01.2017 a 07.11.2018 sa nachádza citácia úplného znenia ustanovenia § 57 zákona č. 447/2008 Z.z., teda i písmeno h) tohto zákonného ustanovenia, tak ani zo žiadosti o poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie zo dňa 10.10.2018 a ani z obsahu administratívneho spisu nevyplývalo poučenie týkajúce sa vymedzenia pojmu „sociálne postavenie žiadateľa“. Bolo zrejmé, že žalobkyňa v čase podania žiadosti 12.11.2015 mala postavenie poberateľa rodičovského príspevku, uvedené postavenie vyznačila v kolónke časti B a v žiadosti zo dňa 10.10.2018, vo vzťahu ku ktorej priložila dodatok k pracovnej zmluve, čestné vyhlásenie o PN, vyznačila údaj sociálne postavenie „zamestnanec“. Z obsahu administratívnych spisov poučenie o tom, že denná forma štúdia je skutočnosťou rozhodujúcou na trvanie nároku na peňažný príspevok na opatrovanie, jeho výplatu, preukázaná nebola.

45. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia pre správny súd vyplýva, že žalovaný záver o tom, že žalobkyňa vedela alebo musela z okolností predpokladať, že sa peňažný príspevok vypláca neprávom alebo vo vyššej sume, ako patril, odvodil z neoznámnia žalobkyne v žiadosti zo dňa 10.10.2018, že je študentkou denného bakalárskeho štúdia na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku, teda neoznámnia tejto skutočnosti ako skutočnosti rozhodnej. Na tomto mieste zdôrazňuje správny súd opätovne, že z obsahu spisu nevyplýva poučenie žalobkyne o obmedzení spočívajúcom v tom, že denná forma štúdia je okolnosťou, ktorá má vplyv na priznanie príspevku na opatrovanie. Nemožno žalobkyňu vytýkať, že nepreverovala postup žalovaného. Bolo potrebné vysporiadať sa s otázkou, či žalobkyňa musela z okolností predpokladať, že jej bol peňažný príspevok vyplácaný neoprávnene, teda či s ohľadom na preukázané skutočnosti mala alebo mohla predpokladať, že spôsobí škodlivý následok. K tomuto rozhodne nepostačuje odkázať len na zásadu, že „neznalosť zákona neospravedľuje“, teda nestačí dôvodiť, že žalobkyňa si mala naštudovať príslušnú právnu úpravu a z nej mala zistiť, že pre výplatu peňažného príspevku už nespĺňala zákonné predpoklady. Len odkazom na zásadu „neznalosť zákona neospravedľuje“ správny orgán zodpovednosť za svoju zákonom zverenú činnosť, resp. zodpovednosť za zákonnosť a správnosť rozhodnutí prenáša na žiadateľa, čo je potrebné považovať za neprijateľné. Predsa poučovacia povinnosť správnych orgánov plynie nielen z princípu verejnej správy, ale zároveň aj priamo vyplýva zo Správneho poriadku. V danom prípade práve nepoučenie zo strany žalovaného by malo za následok pre žalobkyňu sťažnú finančnú situáciu. Zároveň uvádza správny súd, že ak by platil výklad použitý žalovaným, potom by nemala opodstatnenie ochrana dobromyseľného poberateľa dávky peňažného príspevku, ktorá je nepochybne v ust. § 58 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z.z. obsiahnutá, lebo pri výklade použitom žalovaným, by žiadny príjemca peňažného príspevku, ktorý bol vyplatený neprávom alebo vo vyššej miere ako patril, nemohol byť dobromyseľný.

46. Vychádzajúc z vyššie uvedeného je dôvodné uzavrieť, že v prvom rade výklad § 40 ods. 17 žalovaným je prísne formalistický a naplnenie zákonného predpokladu pre aplikáciu § 58 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z.z. preukázaný nebol, keďže nebola preukázaná vedomosť žalobkyne o tom, že práve pre dennú formu štúdia jej mal byť peňažný príspevok na opatrovanie vyplácaný neprávom, a ani neboli preukázané okolnosti, z ktorých mala predpokladať, že sa jej vypláca neprávom, pričom len odkaz na zásadu „neznalosť zákona neospravedľuje“ a že žalobkyňa bola o tejto skutočnosti poučená v rozhodnutiach, ktoré prevzala (zvýrazňuje sa absencia dôsledného poučenia v zmysle § 57 zákona č. 447/2008 z.z.), neboli preukázané. Nie je postačujúce len strohý odkaz na zásadu, že „neznalosť práva neospravedľuje“.

47. Správny súd uvádza, že zo zákona č. 447/2008 Z.z. je zrejmé, že správne orgány po splnení zákonných podmienok majú fyzickým osobám zabezpečovať poskytovanie peňažných príspevkov na kompenzáciu. Je pravdou, že nie sú vyšetrovacím orgánom, ktorý má preverovať pravdivosť vyhlásenia žiadateľov o kompenzáciu, avšak je ich povinnosť poberateľov peňažných príspevkov riadne poučiť, pričom nemôže byť na ťarchu žalobkyne, že žalovaný ho v tejto súvislosti riadne nepoučil, pričom nepostačuje len tvrdenie o tom, že o tejto skutočnosti (denné štúdium) nevedel.

48. Krajský súd má za to, že argumentácia žalovaného v napadnutom rozhodnutí tvrdením o dostatočnom poučení, i keď všeobecnom a zásadou „neznalosť práva neospravedlňuje“, bez riadneho vysporiadania sa s vedomosťou, resp., že tu boli okolnosti, z ktorých žalobkyňa musela predpokladať, že sa vypláca príspevok neprávom, nepostačuje, keď zákonná úprava práve vyžaduje preukázanie i takýchto okolností.

49. Z vyššie uvedených dôvodov vyplýva, že napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v súlade so zákonom, nakoľko zistenie skutkového stavu bolo v danom prípade nepostačujúce na riadne posúdenie veci a rovnako nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Preto správny súd napadnuté rozhodnutie podľa § 191 ods. 1 písm. d) a e) SSP zrušil, pričom súčasne postupom podľa § 191 ods. 3 písm. a) SSP zrušil aj predchádzajúce prvostupňové rozhodnutie a vec podľa § 191 ods. 4 SSP vrátil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, odboru sociálnych vecí a rodiny na ďalšie konanie.

50. V ďalšom konaní bude úlohou úradu práce znovu posúdiť, či žalobkyňa naplnila skutkovú podstatu vymedzenú v § 58 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z.z.. Na prijatie záveru o porušení zákona bude jeho povinnosťou doplniť dokazovanie práve vo vzťahu k preukázaniu, či žalobkyňa vedela, resp. z okolností mala vedieť o obmedzeniach poskytovania peňažného príspevku v spojení s § 40 ods. 17 zákona č. 447/2008 Z.z., pričom je v tomto smere potrebné zohľadniť aj dĺžku poberania peňažného príspevku, správanie sa žalobkyne v priebehu poskytovania tohto peňažného príspevku s ohľadom na vydané rozhodnutia a rovnako tiež prostredie, v ktorom žalobkyňa žije. V prípade žalobkyne je relevantná aj doposiaľ ustálená absencia poučenia zo strany úradu práce, pričom správny súd zastáva názor, že práve v danej oblasti sa musí klásť dôraz na splnenie si poučovacej povinnosti vyplývajúcej z § 3 ods. 2 Správneho poriadku, aby fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím neutrpela práve v dôsledku jej nespĺnenia ujmu. Preto, pokiaľ žalovaný, resp. prvostupňový orgán verejnej správy nepreukáže, že žalobkyňa bola o obmedzeniach vzťahujúcich sa k splneniu podmienky pre poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie vyplývajúceho z § 40 ods. 17 zákona č. 447/2008 Z.z. relevantne poučená, resp. o týchto obmedzeniach vedela, resp. mohla vedieť, a to na základe konkrétnych okolností, nebude daný dôvod na aplikáciu ustanovenia § 58 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z.z..

51. Právnym názorom, ktorý vysloví správny súd v zrušujúcom rozsudku, je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný.

52. V konaní bola úspešná žalobkyňa, ktorej voči žalovanému bol priznaný nárok na plnú náhradu trov konania podľa ust. § 167 ods. 1 v spojení s § 175 ods. 1 SSP. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením v zmysle ust. § 175 ods. 2 SSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť v lehote jedného mesiaca odo dňa jeho doručenia. Kasačná sťažnosť sa podáva Krajskému sudu v Žiline. O kasačnej sťažnosti rozhoduje Najvyšší správny súd Slovenskej republiky.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konanie o správnej žalobe v sociálnych veciach alebo konanie o správnej žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

Kasačnú sťažnosť možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správnomu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada.

Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

V kasačnej sťažnosti sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému správne mu súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis), uvedie označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Podľa ust. § 440 ods. 1 SSP kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Podľa ust. § 440 ods. 2 SSP dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.